

בחור מעם מבחורי חמד לבית המדרש לעדות ישראל, בעודו באבו
נקטף, בשמו יוסף יעקב קאופמן

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵּית אֵל.

מְנָת! הַפְּעַם שְׂגִיטָה,
בְּמַטָּה עֲזָךְ לְנֶקֶב;
כִּי עַת מוֹת יוֹסֵף אֲוִיטָה,
וַתִּחֲי רֹיחַ יַעֲקֹב!

(גבריאל פאלק, הפורט כולל זמירת נבל והמית כינור)

מצבת

אשה נכבדה, צנועה ונדיבת לב שרה שמה

קול בְּמָרוֹם נִשְׁמָע,
קול מְהִיכֵל קָרָא:
"הַצְנוּעָה בְּנָשִׁים!"
וַתִּמָּת שָׂרָה.

(גבריאל פאלק, הפורט כולל זמירת נבל והמית כינור, תקצ"ו)

קול בְּמָרוֹם נִשְׁמָע: מילים אלו הן כהד לנאמר בירמיהו (לד, יא): "קול בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תִמְרוּרִים רָחַל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ". הפשט של מילותיו הראשונות של הפסוק, כפי שמבין אותן בעל מצודת דוד הוא: "קול ברמה נשמע – הנה בשמי מרום נשמע קול והוא יללת בכי מר". את הסצנה המיתית הטעונה שמביא ירמיהו, שבה נשמע בכיה של רחל במרומים, העתיק פאלק לאפיטף, אך נוסף על כך כפל את תיאור הקול: "קול מְהִיכֵל קָרָא", כהד לפסוק בישעיהו: "קול שְׁאוֹן מְעִיר קוֹל מְהִיכֵל קוֹל ה' מְשַׁלֵּם גְּמוּלָה לְאֵיבָיו" (סו, ו). הבחירה לכפול את תיאור הקולות בתוך טקסט כה תמציתי מייצרת תרשיש הומופוני שנשמעים בו קולות רבים בשמיים.

הַצְנוּעָה בְּנָשִׁים: על הישארותה של שרה באוהל בעת ביקור המלאכים נכתב בגמרא בבבא מציעא (פו, ע"א): "להודיע ששרה אימנו צנועה הייתה". על ידי שבח זה קישר אפוא הכותב את דמות שרה המנוחה אל דמותה של שרה המקראית, ומכאן – מסתיימת הסצנה הדרמטית "וַתִּמָּת שָׂרָה", (ע"פ בראשית כג, ב).